

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Prawa Podstawowe](#) > [Sweden](#)

Najlepsze praktyki państw członkowskich w zakresie Karty praw podstawowych

Autor treści:

Szwecja

Szwecja

Stosowanie i znajomość Karty

Polityka rządu propagująca stosowanie i znajomość Karty wśród prawodawców, administracji, organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości

W Krajowej strategii w zakresie ochrony praw człowieka („strategia w zakresie ochrony praw człowieka”, komunikat rządu 2016/17:29) rząd uznał potrzebę przeprowadzenia oceny stosowania Karty. W 2017 r. zadanie opracowania informacji na temat stosowania Karty powierzono Uniwersytetowi w Uppsali. Elementem tego zadania było określenie, w których przypadkach i w jaki sposób sądy stosują Kartę, w tym sporządzenie statystyk dotyczących liczby orzeczeń zawierających odniesienie do Karty. Przedstawiona 31 grudnia 2017 r. analiza, przeprowadzona w konsultacji m.in. z Krajowym Urzędem Sądownictwa (Domstolverket), wykazała, że Kartę zastosowało wielokrotnie szereg sądów. Zazwyczaj odniesienie do Karty pojawia się, gdy sprawa dotyczy EKPC lub prawa Unii w innych obszarach. Kilka artykułów, tj. zasadę *ne bis in idem* (art. 50) oraz inne prawa procesowe, stosowano w szerszym zakresie.

W związku z opracowaną przez rząd krajową strategią w zakresie praw człowieka (zob. powyżej) Uniwersytetowi w Uppsali powierzono zadanie przygotowania działań rozwijających umiejętności dla pracowników administracji państwowej. Uniwersytet oferuje bezpłatne programy szkoleniowe zarówno w trybie online, jak i stacjonarnie w siedzibach poszczególnych organów. Programy te obejmują szkolenie w zakresie stosowania Karty.

Krajowy Urząd Sądownictwa przyczynia się do poszerzania wiedzy na temat stosowania Karty w Szwecji za pośrednictwem wydawanego 10 razy w roku biuletynu poświęconego prawu Unii. Biuletyn ten ma celu przede wszystkim podkreślenie i zilustrowanie znaczenia prawa Unii poprzez selektywne monitorowanie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a także monitorowanie stosowania prawa Unii przez szwedzkie sądy i sprawozdawczość w tym zakresie. Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odgrywa oczywiście istotną rolę w stosowaniu prawa Unii. Dlatego też orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości bez wątpienia wpływa również na istotę praw przewidzianych w Karcie. W tym kontekście biuletyn poświęcony prawu UE, w szczególności dzięki monitorowaniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, stanowi istotne narzędzie służące pogłębianiu znajomości prawa UE, a tym samym praw podstawowych określonych w Karcie, wśród zainteresowanych pracowników szwedzkich sądów oraz ogółu społeczeństwa. Fakt, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej bardzo szeroko postrzega zakres prawa UE, a zatem również Karty, dodatkowo podkreśla znaczenie stałego monitorowania oraz ogólnych wytycznych dotyczących tych orzeczeń, które z perspektywy sądów szwedzkich są najbardziej istotne/decydujące w dziedzinie prawa UE. Wynika to z tego, że jest to dynamiczna i stale rozwijająca się dziedzina prawa.

Oprócz linków do stron prawnych poświęconych prawom człowieka intranet szwedzkich sądów zawiera informacje na temat wszystkich organów, instytucji oraz dokumentów i aktów prawnych odnoszących się do praw człowieka. Dostarczając takich informacji, Krajowy Urząd Sądownictwa zapewnia pracownikom szwedzkich sądów odpowiedni i stale aktualizowany dostęp do bazy danych zawierającej najważniejsze informacje na temat Karty oraz innych właściwych przepisów dotyczących praw człowieka.

Za rozwój umiejętności pracowników szwedzkich sądów odpowiadają Akademia Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (Domstolsakademin) i Jednostka ds. Szkoleń (Enheten för lärande). Ich działania obejmują szkolenia związane z działalnością sądową sędziów mianowanych (*ordinarie domare*), sędziów specjalizujących się w sprawach technicznych (*tekniska rådd*), referentów (*fiskaler*), notariuszy (*notarier*), sprawozdawców (*föredragande*) oraz prawników przygotowujących postępowanie pod względem formalnym (*beredningsjurister*), a także szkolenia wykraczające poza działalność sądową. Kursy szkoleniowe obejmują szeroki zakres tematów, takich jak prawo karne, prawo rodzinne, prawo procesowe, prawo gruntowe i prawo ochrony środowiska, prawo podatkowe, prawo ubezpieczeń społecznych, prawo migracyjne oraz prawo administracyjne procesowe. Organizowane są ponadto szkolenia dostosowane do potrzeb na przykład kadry kierowniczej i pracowników administracji sądowej. W ramach kursów szkoleniowych Karta jest omawiana zarówno w sposób bezpośredni (podczas sesji szkoleniowych poświęconych samej Karcie), jak i pośredni (w ramach szkoleń, w których Karta i perspektywa praw człowieka są istotne z punktu widzenia tematu danego kursu). Na przykład kursy dla przyszłych sędziów obejmują przegląd podstawowych aspektów Karty i jej związku z europejską konwencją praw człowieka z uwzględnieniem artykułów, orzecznictwa oraz zasad sporządzania orzeczeń sądowych. Uczestnicy przechodzą również szkolenie z zakresu wyszukiwania informacji w bazach danych prawa UE. Dla sędziów mianowanych przygotowano między innymi internetowy kurs szkoleniowy z zakresu prawa europejskiego poświęcony postanowieniom Karty. Odniesienia do Karty zawarto również w kursach poświęconych innym tematami, takim jak prawo karne i prawo administracyjne procesowe. Odniesienia do Karty pojawiają się również w kontekście wizyt studyjnych, które sędziowie mianowani oraz aplikanci sędziowscy odbywają w Europie. Obejmują one wizyty w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskim Trybunale Praw Człowieka. Karta jest przedmiotem szeregu kursów oferowanych innym pracownikom sądowym oraz wszystkim kategoriom personelu. Wśród przykładów wymienić można kurs przygotowawczy dla nowych pracowników oraz kursy dotyczące relacji ze społeczeństwem, mediów, RODO, korzystania z usług tłumaczy ustnych, a także równości, jawności i poufności.

Narzędzia, które pomagają lepiej zrozumieć Kartę i sytuacje, w których ma ona zastosowanie

- dla praktyków (prawodawca, administracja, organy ścigania, sądownictwo, prawnicy praktycy)
- dla obywateli

Stosowanie i promowanie instrumentów opracowanych na podstawie Karty przez inne państwa UE lub przez inne zainteresowane strony w UE

Podczas szkoleń dla funkcjonariuszy policji granicznej wykorzystuje się podręcznik „Fundamental Rights Training for Border Guards” [„Szkolenie w zakresie praw podstawowych dla funkcjonariuszy straży granicznej”] (Frontex, 2013), w którym Kartę wymienia się jako narzędzie zwiększania wzajemnego szacunku i zacieśniania współpracy.

Współpraca z zainteresowanymi stronami w celu promowania stosowania i znajomości Karty praw podstawowych UE

Przykłady współpracy między obrońcami praw a organami krajowymi, które przyczyniają się do zwiększenia znajomości i stosowania Karty

-

Przykłady współpracy między organami krajowymi a środowiskiem akademickim, które przyczyniają się do zwiększenia znajomości i stosowania Karty

Jak wspomniano wyżej, zadanie opracowania działań rozwijających umiejętności dla pracowników administracji państwowej powierzono Uniwersytetowi w Uppsali. W ramach tego zadania uniwersytet ten oferuje szkolenia operacyjne dla organów publicznych. Uniwersytet opracowuje szkolenia w ścisłej konsultacji z odpowiednim organem. Więcej informacji na temat szkolenia oferowanego przez Uniwersytet w Uppsali można znaleźć na stronie internetowej <https://mr-forum.se/>.

Przykłady inicjatyw pozarządowych promujących stosowanie i znajomość Karty w danym kraju

-

■ Ostatnia aktualizacja: 28/01/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.